

ผลการดำเนินงาน

ส่วนที่ ๓ แบบรายงานผลการดำเนินแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่รับงบประมาณสนับสนุนจาก กองทุนหลักประกันสุขภาพ เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน

๑. ชื่อกิจกรรม/โครงการ โครงการ ส่งเสริมการใช้ยาอย่างปลอดภัยในชุมชน
๒. วันที่ดำเนินกิจกรรม/โครงการ

ลำดับ	วันที่ดำเนินการ	กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
๑	มกราคม ๖๒	ประชุมชี้แจงและวางแผนดำเนินงานกับทีมเครือข่ายสุขภาพ	เจ้าหน้าที่และทีมงานในหน่วยปฐมภูมิ	- ผลการประชุมชี้แจงได้แนวทางดำเนินงานและแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมการใช้ยาอย่างปลอดภัย
๒.	มกราคม - กุมภาพันธ์ ๖๒	อบรมพัฒนาศักยภาพเรื่องการใช้ยาอย่างเหมาะสมระดับชุมชน แก่ อสม. และกลุ่มผู้สูงอายุ	อสม. ทุกชุมชนในเขตเทศบาลเมืองพัทลุง	- ผลการอบรมให้ความรู้ด้านยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพแก่อสม. ในเขตจำนวน ๔๕๑ คน พบว่าคะแนนความรู้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๕๑.๔๒ เป็นร้อยละ ๘๔.๘๐
๓.	๑๒ กุมภาพันธ์ ๖๒	ส่งเสริมการใช้ยาอย่างปลอดภัยในระดับครัวเรือน ได้แก่ เยี่ยมบ้าน ตรวจสอบยาเหลือใช้ คัดกรองผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านยาและ กิจกรรมเก็สัชสัจจรให้ความรู้ด้านยา	ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง	- ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงในโรคเรื้อรัง , ผู้สูงอายุมีความรู้ในเรื่องการใช้ยาและเก็บรักษา ยาเพิ่มขึ้น ทราบวิธีในการดูแล ฝ้าระวังปัญหาการใช้ยาเพื่อดูแลตนเอง ครอบครัวและผู้อื่นได้

๓. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
๔. ประเมินผลคุณภาพกิจกรรม
 - (√) ๔ = บรรลุผลมากกว่าเป้าหมาย
 - () ๓ = บรรลุตามเป้าหมาย
 - () ๒ = เกือบได้ตามเป้าหมาย
 - () ๑ = ได้น้อยกว่าเป้าหมายมาก
 - () ๐ = ไม่สามารถประเมินได้

๕. ผลผลิต (Output)/ผลลัพธ์ (Outcome) ที่เกิดขึ้น

๕.๑ ผลผลิต อสม.ในเขตเทศบาลจำนวน ๔๕๑ คน , ผู้รับบริการโรงพยาบาล, กลุ่มผู้สูงอายุและผู้ป่วย กลุ่มเสี่ยงผ่านการอบรมความรู้ในหลักการใช้อย่างปลอดภัยเบื้องต้น

๕.๒ ผลลัพธ์ อสม.และคนในชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจในการใช้อย่างปลอดภัย ครอบคลุมทั้งยา

ปฏิชีวนะ ยาชุดและยาสเตียรอยด์ อย่างสมเหตุสมผล ตลอดจนช่วยกันเฝ้าระวัง ตรวจสอบแหล่งขายยาในชุมชน เช่น ร้านชำมิให้ลักลอบขายยาที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้คนในชุมชนใช้อย่างเหมาะสมและปลอดภัยเพิ่มขึ้น และเกิด เครือข่ายเฝ้าระวังการใช้อย่างปลอดภัยในชุมชนที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๕.๓ ผลตัวชี้วัด

- อสม.และประชาชนกลุ่มเสี่ยง มีความรู้เรื่องการใช้อย่างเพิ่มขึ้น(เป้าหมาย \geq ร้อยละ ๗๐)

ข้อมูลการประเมินความรู้ ก่อน-หลังเรื่องหลักการใช้อย่างเบื้องต้น จากแบบทดสอบจำนวน ๑๐ ข้อ (เต็ม ๑๐๐ คะแนน) พบว่า ก่อนดำเนินโครงการผู้เข้าร่วมมีความรู้คะแนนเฉลี่ย ๕๑.๔๒ คะแนน โดยมีคะแนนต่ำสุด ๓๐ คะแนน คะแนนสูงสุด ๘๐ คะแนน และหลังจากดำเนินโครงการมีคะแนนเฉลี่ย ๘๕.๘๕ คะแนน มีคะแนนต่ำสุด ๕๐ คะแนน คะแนนสูงสุด ๑๐๐ คะแนน และทุกคนมีคะแนนความรู้ด้านยาเพิ่มขึ้น (ร้อยละ๑๐๐)

ทดสอบความรู้	คะแนนเต็ม	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	ค่าเฉลี่ย
แบบทดสอบก่อน	๑๐๐	๓๐	๘๐	๕๑.๔๒
แบบทดสอบหลัง	๑๐๐	๕๐	๑๐๐	๘๕.๘๕

- ลดการใช้อย่างผิด ยาปฏิชีวนะและสเตียรอยด์ในครัวเรือนของผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง ซึ่งจากการเยี่ยมบ้าน และลงสำรวจครัวเรือน พบมีผู้ป่วยใช้ยากลับสเตียรอยด์ ๑ รายและไม่พบการใช้อย่างผิด แต่ยังมีบางครัวเรือนที่ยังมี ยาเหลือใช้ในกลุ่มยาปฏิชีวนะ ซึ่งอาจกินยาไม่ครบตามแพทย์สั่ง สัมกินยา หยุดยาหรือเกิดภาวะแทรกซ้อนจากยา

- ร้านชำในเขตเทศบาลเมืองพัทลุง ลดการจำหน่ายยาอันตราย (เป้าหมาย \geq ร้อยละ๘๕) ซึ่งการสำรวจและประเมินคุณภาพร้านชำรอบที่ ๑ (เดือน มกราคม-กุมภาพันธ์ ๖๒) ตรวจร้านชำจำนวน ๑๓๕ ร้าน ไม่มีการจำหน่ายยาอันตรายแค่ ๑๐ ร้านคิดเป็นร้อยละ ๗.๔ มีการให้ความรู้เชิงรุกเรื่องยาที่จำหน่ายได้และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แจกสื่อเอกสารแก่ร้านชำและประเมินร้านชำชำในเขตรอบที่๒ (เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม๖๒) จำนวน ๑๔๕ ร้าน ร้านชำไม่มียาอันตรายและยาปฏิชีวนะ ยากลุ่มสเตียรอยด์เพิ่มขึ้นเป็น ๑๒๖ ร้านคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๙๐

๖. อุปสรรค :

๖.๑ ความรู้ และพฤติกรรมของและความเชื่อผิดๆของผู้ป่วยในการใช้ยาปฏิชีวนะประกอบกับความ ต้องการของลูกค้ายาที่เรียกถามหาอย่างไม่ปลอดภัยในชุมชนหรือถามหาตามกำลังเงินที่มี ส่งผลให้บางร้านชำ จำหน่ายยาที่ไม่เหมาะสม หรือยังเกิดพฤติกรรมเสี่ยงที่ส่งผลให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อการใช้ยา

๖.๒ ผู้ป่วยที่ไม่มีคนดูแลเรื่องการใช้อย่าง เช่นผู้ป่วยระยะยะพึ่งพิง ผู้สูงอายุที่อาศัยโดยลำพัง ยังมีปัญหาเรื่องการใช้อย่าง จำเป็นต้องใช้ผู้ดูแล (care giver) หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ช่วยแก้ไขและติดตามปัญหา

๖.๓ ปัญหาสินค้าขายตรง ออนไลน์ ที่ญาติเชื่อตามคำโฆษณา /บอกเล่า

๗. ข้อเสนอแนะ : เพื่อส่งเสริมการใช้ยาอย่างปลอดภัยในชุมชน ควรดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อเกิดความยั่งยืน เช่น

- สิ้นค้าไม่ปลอดภัยโดยใช้กลไก พขอ.

- อาสาสมัครสาธารณสุขหรือผู้นำชุมชน มีส่วนช่วยเป็นที่ปรึกษาและเป็นหูเป็นตา ฝ้าระวังการจำหน่ายยาที่ไม่ถูกต้อง ผิดกฎหมายในชุมชนและพนักงานเจ้าหน้าที่ควรตรวจประเมินให้ความรู้แก่เจ้าของร้านขายยาอยู่เสมอและต่อเนื่อง โดยสร้างความและใช้กลไกพลังชุมชนผลักดันให้ร้านขายยาเป็นร้านขายยาคุณภาพ ส่งเสริมให้มีการขยายสาขามีอยู่ประจำบ้าน และส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผลในภาคเอกชน

- ควรสร้างความรอบรู้ในการใช้ยาอย่างสมเหตุผลในกลุ่มเป้าหมายและผู้บริโภคในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๘. รายงานการใช้จ่ายเงิน

งบประมาณที่ตั้งไว้ ๓๐,๐๐๐บาท

ค่าตอบแทน	ค่าจ้าง	ค่าใช้จ่าย	ค่าวัสดุ	ค่า สาธารณูปโภค	อาหาร	รวมรายจ่าย	เงินเหลือคืน
-	-	-	๑๑,๘๐๐	-	๑๑,๒๗๕	๒๓,๐๗๕	๖,๙๒๕

ตามกิจกรรมหลัก